

Liina Jürgel

Teie 09.02.2026

Meie .05.2026 nr 1-6/26-30/3

Vastus kollektiivsele pöördumisele "Keelustame ühekordsed e-sigaretid Eestis"

Austatud kollektiivse pöördumise algataja

Täname Teid kollektiivse pöördumise "Keelustame ühekordsed e-sigaretid Eestis" (kollektiivne pöördumine) eest. Riigikogu juhatus võttis kollektiivse pöördumise menetlusse 10.02.2026 ning suunas selle pöördumise menetlemiseks sotsiaalkomisjonile.

Kollektiivses pöördumises tehakse ettepanek keelustada ühekordsed e-sigaretid Eestis. Riigikogu sotsiaalkomisjon arutas kollektiivset pöördumist kahel korral. Esmalt arutati kollektiivset pöördumist 20.04.2026 toimunud istungil (20.04.2026 protokoll), kus osalesid kollektiivse pöördumise algataja esindaja Marilyn Eessalu, Sotsiaalministeeriumi, Kliimaministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajad. Komisjoni istungil toimus kollektiivse pöördumise sisuline arutelu, kus kollektiivse pöördumise algataja esindaja tutvustas pöördumist.

Sotsiaalministeeriumi esindaja märkis, et Sotsiaalministeerium toetab ühekordsete e-sigarettide keelustamist, kuid selline keeld peaks olema kehtestatud Euroopa Liidu tasandil. Lisaks tuleb kaaluda, kas legaalse turu täiendav piiramine aitaks seatud eesmäärke saavutada või võib see hoopis vastupidise tulemuse anda.

Kliimaministeeriumi esindaja tõi välja, et tegemist on olulise teemaga. Ametliku statistika kohaselt jääb e-sigarettide turule toomise kogus aastas 60–100 tonni vahele. Ülejäänud osa, kuni 400 tonni, võib olla seotud musta turuga, mille kaudu e-sigaretid Eestisse jõuavad. Tegemist on märkimisväärse kogusega ja kindlasti on musta turu üsna suur osa probleemiks. Kliimaministeerium on välja töötamas eelnõu elektroonikajäätmete kogumisvõrgustiku tõhustamiseks. Vastu on võetud patareimääruse põhimõtted, mille kohaselt peavad tootjad alates 18. veebruarist 2027 ühekordsed tooted täielikult ümber disainima või turult eemaldama. See tähendab, et alates 2027. aasta veebruarist on lubatud turule tuua üksnes korduskasutatavaid tooteid ning ühekordsete toodete turule laskmine ei ole enam võimalik.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindaja tõi välja, et keskseks küsimuseks on see kas riigisisene keeld päriselt toimib. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi hinnangul käsitleb kollektiivne pöördumine kahte eraldiseisvat probleemi: esiteks nikotiinitoodete kättesaadavust ja tarvitamist noorte poolt ning teiseks ühekordsetest e-sigarettidest tulenevat keskkonnareostuse- ja jäätmekäitluse küsimust. Mõlemad probleemid

on tõsised, kuid ühe meetmega ei ole võimalik neid lahendada. Juba praegu kehtivad Eestis mitmed piirangud. Näiteks on e-sigarettide ja nendega seotud toodete jae- ja kaugmüük alaealistele keelatud. Maitsepiirangute tõttu on lubatud üksnes tubaka- ja mentoolimaitiselised tooted. Lisaks kehtivad Euroopa Liidu tehnilised nõuded ning tootjavastutus jäätmete osas. Ta märkis, et noorte kaitse seisukohast ei ole keskseks küsimuseks niivõrd uute keeldude kehtestamine, vaid olemasolevate piirangute tõhustamine ning seda eeskätt veebikeskkonnas.

Arvestada tuleb ka sellega, et tegemist on piiriülese turuga, mistõttu ei pruugi üksnes riigisisene keeld toodete kättesaadavust oluliselt vähendada. Keelu kehtestamine asetab Eesti ettevõtjad ebasoodsasse olukorda, kuna teiste liikmesriikide ettevõtjad võivad jätkata piiriülest müüki, mis võib omakorda suurendada välismaiste toodete tarbimist. Samuti tuleb arvestada järelevalve aspektiga. Täiendava keelu kehtestamine võib suunata e-sigarettide turu veelgi enam kontrollimatutesse kanalitesse, nagu sotsiaalmeedia ja eraisikute vaheline müük. See omakorda suurendab ebaseadusliku turu osakaalu ning muudab järelevalve oluliselt keerulisemaks. Lisaks tuleb arvestada asjaoluga, et konkreetse tootekategooria, näiteks ühekordsete e-sigarettide, piiramisel võivad turule kiiresti ilmuda uued sarnased nikotiinitooted, mistõttu võib probleem jätkuda uuel kujul. Arvestades turu piiriülest iseloomu ja järelevalve keerukust tuleks leida lahendus pigem Euroopa Liidu tasandil.

Komisjoni 11.05.2026 istungil (11.05.2026 protokoll) jätkati kollektiivse pöördumise arutelu.

Sotsiaalkomisjoni arutelude käigus leiti, et tegemist on olulise probleemiga nii noorte tervise kui ka keskkonnamõju seisukohalt, kuid lahendusi tuleb otsida Euroopa Liidus ühiselt.

Tuginedes Riigikogu kodu- ja töökorraseaduse § 152¹³ punktile 3 edastab sotsiaalkomisjon kollektiivses pöördumises tõstatatud küsimuse, et otsida lahendusi sealhulgas Euroopa Liidus ühiselt, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Sotsiaalministeeriumile seisukoha võtmiseks ja lahendamiseks ning teadmiseks Välisministeeriumile ja Kliimaministeeriumile.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Signe Riisalo
esimees

Teadmiseks: Rahvaalgatus.ee